

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Tetelton u. 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 33.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Deesowity-lőr 7. szám alá.

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

Lelkiismeretlen politika

viszi e nemzetet a pusztulás felé. Ugy látszik, mintha többé megállás se lenne ezen a végzetes uton.

Felfordult világ képe a mai magyar közélet s a jelenségek mintha azt mutatnák, hogy ilyen állapotából nincs nemzet, a mely még egyszer talpra tudna állni. Mert gépfegyverrel, darabontok karabélyával s villogó karddal kivették már alólunk nemzeti létünk minden alapját, a melyen eddig megtudtunk állani vagy a melyre támaszkodva, pillenstra halál el is bukunk, újra feltudtunk állani. Most már nem lesz többé, s mi be még kapaszkodni tudnánk s a mi újra erőt tudna adni a felkelésünkhöz.

Nemzeti egységünkbe éket vert a Tisza román pakluma. Ma már nem állhat meg az erőt adó tudat, hogy egységes e nemzet s a mi talpalatnyi föld van ebben az országban, mind mind ez egység alkotó darabja. Mert hiába mondjuk mi, ha tények piritanak ránk s ordíjják fülünkbe, hogy itt éppen olyan ur, sőt mondhatni nagyobb is az — oláh, a mely szintén nemzetnek kiáltja magát a magyar nemzet — mellett.

Maholnap már odáig érünk, hogy saját házaikból vernek ki azokat, a kiket eddig csak vendégek gyanánt tűrtünk magunk között. Nyakunkra hágnak s elpusztítanak.

Katonáinkat eddig is elzárták rokonszenvünk elől s mint állam az államban állt a hadsereg kézen minden nemzeti törekvésünk leverésére. Nem mint vérünkkel való vér, hanem mint ellenség nézhetett a fia apjára, testvér testvérére, mihelyt katonai mundaiba bujtatták.

Ez az elidegenítés most már tetőpontra ért. Mostantól fogva saját fiaink, saját katonáink még csak nem is érintkezhetnek velünk, civilnépséggel. Mert ugy hozza ezt a politikai gonosz örület, mely felfordulást, khaoszt akar minden oldalon ebben az országban, hogy azután beteges lelke tobzódva kéjelegessen azon az általános pusztuláson, melyet ő hozott — „létre.“

Az örület romboló száguldása ellen a nemzet már védekezni se tud. Ha mozdulni, beszélni, avagy tenni akar, Tisza-törvények állják

úját akaratának s szegzik mellé, nek a gépfegyverek ezer meg százezer csövét.

Nem maradt már egyetlen szabadságbiztosítékunk se. A negyvennyolcadiki nagy idők összes vívmányait elpusztította már a mai Tisza-rendszer. Nincs már felelős kormányunk, nincsen sajtószabadságunk s az esküdszéki intézményt is teljesen törölkretették.

Nincs itt már nemzet, csak — Tisza István van. Nincs már nemzeti akarat ebben az országban, a mi akarat van, az mind egyedül a gépfegyverekben és a Frommerpisztolyokban van még. Minden ugy van, a hogy e gyilkolni kész fegyverek parancsolnak.

Két nap múlva pedig a nemzet ünnepeit ül. Emlékeztetünk ünnepeit annak az időnek, amikor nemzet élt még e földön s e nemzetnek akaratja is volt. A mikor még érző emberek, nemesen gondolkozó hazafiak intézték e nemzet jövődó sorsát s néhány óra alatt századok munkájára méltó munkával vitték diadalra a nemzeti szabadság ügyét.

Ünnepejünk csak. A kirívó elment, mely a mult és jelen között élesen szemünkbe és lelkünkbe vág, talán ébreszteni fogja e nemzetet. Méltó ünnepre talán csoda történhetik s a nemzet, mely már félig sirban fekszik, sirjából talpra áll és új erőre kapva közzévág s leveri azt a lelketlen politikát, mely idejuttatta ezt a jobb sorsra méltó magyar nemzetet!

kp.

A szabadság ünnepe.

Makó város készülődése

Nehéz lesz az idén ünnepelni március idusán. Csupa romlás, pusztulás az egész országban. Nem örömmünnepe ez, gyásznap lesz ez most. Örömlünk kell, hogy voltak őseink, akik kivívták számunkra a magyar szabadságot, de szászorta nagyobb ma a fájdalomunk, az a bántó gyászunk, hogy mindez a szabadság most már oda van, mind elvesztettük, gyáván elhagytuk s eladtuk.

Am legyen ünnep. Az emlékezés nagy ünnepe legyen most is ez a március tizenötödike. Emlékezzünk, mik voltunk és hogy máig mivé lettünk. Szabad országban szabad nemzet voltunk s gyarmattartomány szolganépe lettünk.

Makó város közönsége ünnepelel készül s ünnepére szól az alábbi felhívás:

Felhívás
Makó város hazafias polgáraihoz.

Polgártársak!

Kikelet jöttén, tavasz ébredésén újra közelg a nap, mely a magyar nemzetnek örök időkön át emlékeztető s figyelmeztető em éknappja

Közeledik újra március idusa. Emlékeztető évfordulója annak a hatvanhat év előtti fenséges nagy napnak, amikor újra éledt a magyar szabadság s figyelmeztető arra az időre, a mikor e nemzet szent hevülettel és nemes elszánt-sággal egy emberként állt talpra szabadsága kivására s megvédésére.

A szabadság, mit hatvanhat év előtt kivívtak őseink, ma már foszlányokra tépve, kezünkkel kiejtve és sárbaaposva.

1848. március 15-ének

a vívmányait a mai gyáva kor gyáva nemzedéke nem tudta megvédeni, szabadságainkat — valamennyit — már elszedték tőlünk.

Emlékezni még tud a magyar nemzet, de az 1848-iki márciusi nagy idők figyelmeztetését már nem tudja felfogni. Gyenge, romlott a szív, mely szabadságért már nem képes hevülni s a nagy idők figyelmeztetéseire már csak szégyenkezni és pironkodni kénytelen.

De e szomorú, hitvány korszakban is ünnepelnünk és emlékeznünk kell. Ünnepelel a nagy nap emléket s emlékezni akkori őseink dicső tetteire.

Makó város népe! Ünnepejünk és emlékezzünk március 15-én!

Hátha a nagy idők s dicső őseinkre való emlékezés nyomán szabadságunkért való szent hevület s lelkesedés szállja meg szívünket s talpra állunk mi is, hogy kivíjjuk újra s megvédjük a magyar nemzet szabadságát.

Március 15 iki ünnepejünk sorrendje a következő:

Dél előtt:

Fél 9 órára a közönségnek, egyesületeknek s társulatoknak a gyülekezése a városháza előtt nemzeti színű és testületi zászlók alatt. Innen indulás. Kilenc órákor isteni

tisztelet az ágostai evangélikus templomban, hol az ünnepi istentiszteletet végzi: Draskóczy Ede ev. lelkész.

Innen visszatérve a városházához. Negyed 11 órákor dr. Galambos Ignác városi polgármester előnkiete alatt diszközgyűlés a városháza nagy tanácstermében. Ünnepi beszédet mond: Lőkös Zoltán dr. ügyvéd.

A diszközgyűlés végeztével a közönség a Kossuth-szobor elé vonul s Makó város közönsége nevében dr. Galambos Ignác polgármester a szoborra elhelyezi a város koszoruját.

Délben:

12 órákor a 48 az agg honvédek megvendégelése a Pernecky Imre Héderváry-utcai vendéglőjében.

Délután:

Fél három órákor nyilvános ünnepély a városháza előtti téren a következő programmal:

1. Ünnepi megnyitó dal: Előadja a makói dalárda.
2. Emlékbeszéd: Tartja: Espersit János dr. ügyvéd.
3. Hymnus: Éneklí a makói dalárda.

Este a különböző társas egyesületekben s körökben és vendéglőkben is a polgárság ünnepélyeket tart.

Felkérjük a hazafias közönséget, hogy ez évforduló napján március 15 én házaikat nemzeti színű zászlókkal lobogózzák fel.

Makó, 1914. március hó.

Tisztelettel

Az ünnepélyt rendező bizottság.

— Megsemmisített választás. Ismeretes, hogy a mult évben a megyebizottsági tagok választása alkalmával ugy az igazoló, mint az állandó bíráló választmány megsemmisítette Kardos Izsónak megyebizottsági taggá történt választását. Az állandó bíráló választmány határozata ellen Kardos Izsó dr. a közigazgatási bíróságnál élt panasszal. Ma érkezett le ez ügyben a közigazgatási bíróság döntése, mely szintén az állandó bíráló választmány álláspontjára helyezkedett és Kardos Izsó dr. panaszának elutasításával új választást rendelt el. A vármegye törvényhatósági bizottsága legközelebbi közgyűlésén intézkedik a pótválasztás megejtése iránt.

Tisztelettel értesitem Makó város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy

május hó 1-éig készpénzfizetés mellett

10% pénztári engedményt nyujtok.

üzletem átalakítása miatt

Urbán István

rőfös- és divatáru kereskedő.

Hervay István száműzetés előtt.

Munkapártiságába nem bizik a kormány.

A közigazgatás átalakításával kapcsolatban érdekes munka folyik a belügyminiszteriumban. A megyei tisztviselőknek a számbavétele és osztályozása. A főbb szempont nem annyira az, hogy számbaveszik, hanem inkább az, hogy osztályozzák őket. Mert az átalakítással a mai kormányhatalom kegyeibe nem mindenki fog bejutni azok közül a tisztviselők közül, akik a mai közigazgatásnak tisztviselői? Ó nem. Az átalakított közigazgatási tisztviselők közt csakis azok foglalhatnak majd helyet, akiket Tisza István gárdája megmért és könnyűnek — nem talál.

Ez a méréselés és az e szerint való osztályozás most folyik a miniszteriumban. Nem a szerint megy ez a munka, hogy melyik közigazgatási tisztviselő állja meg jobban vagy kevésbé jól a helyét hivatalában s a nép ügyeinek helyes vagy helytelen ellátásában. Egész más a kérdés, ami latba esik.

Mondanunk se kell, a jövő állami közigazgatási tisztviselői minősítés a szerint történik, ki mennyire hiva a Tisza kormányának és hogy ki megnyit tud „cselekedni” is ezért a kormányért.

Különösen az alispánokra vonatkozóan szedik most össze a pontos és kimerítő adatokat s ez adatok alapján készül a minősítési táblázat már jóformán készen van.

Sőt, mint értesülünk, nemcsak hogy az alispánokra vonatkozó szükséges adatok vannak együtt, de már nagyjában az osztályozás is megtörtént. Ez osztályozás szerint egyelőre mintegy huszonöt alispán van menesztésre proskribálva, nagyobb részük azért, mert lelkes függetlenségi érzelmük, kisebbszük azért, mert a kormány nem találta őket eléggé erős kezűeknek, vagy mert főispánjaikkal rossz viszonyban vannak.

A proskribáltak között van Hervay István, a mi vármegyénk alispánjase. Az ok, amiért Hervayt is menesztetni akarja Tisza, csakis a mai kormányzati rendszer mellett lehet menesztésre ok.

Egészen bizonyos ugyanis, hogy nem azért kell a mi alispánunknak távoznia állásából, mintha — függetlenségi érzelmű volna. Ő csak egyszerű volt függetlenségi párti. Akkor, mikor a függetlenségi párt volt a hatalmon. Egész politikai viselkedéséből pontosan következtethető, hogy nem is lesz újra az, csakis akkor majd, ha újra hatalmon lesz a függetlenségi párt. Tisza hát Hervay felől nyugodtan elhatározza, mert míg hatalmon lesz, addig Hervay is kitart mellette. Ha már nem lesz hatalmon Tisza, nem fájhatna neki, ha távoznék is pártjából Hervay, hiszen akkor már ugy se segíthetne Hervay — támogatása se.

Az az ok se lehet, mintha Hervay a főispánjával volna rossz viszonyban.

Marad hát az az ok, hogy nem tartja Tisza Hervayt eléggé erőskezűnek. Ugy tessék jól megérteni, hogy Hervay nem pusztítja tüzzel-vassal volt elvtársai, a függetlenségi pártiakat.

Becsületes kormányzati rendszer Hervaynak ezt csak érdemül tudná be, Tisza előtt bűn, amely büntetést érdemel. Ezért kell hát majd — hirasunk szerint — Hervaynak távoznia az alispáni székből. Mert dicseretére legyen mondva alispán-

nunknak, amint szintén ismerjük, abban mi se hiszünk, hogy az átalakításig ebből a bűnből meg fog javulni.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 13. Péntek Róm. kath. Nicefor p. Protestáns Nicefor p. Görög orosz febr. 28. Vasul Nap kel 6 óra 20 perckor, nyugszik 6 óra 0 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentés szerint a következő: Nyugaton a gyengülése várható. Sürgönyprognózis: Nyugaton enyhe. Déli hőmérséklet — 5-8C.

— Rendkívüli közgyűlés a városnál. A polgári leányiskola építési ügyében Galambos Ignác dr. polgármester nétfőn délelőttre rendkívüli közgyűlése hívta össze a város képviselőtestületét.

— Választás az új törvény alapján. Pikáns formában egy szürke körrendelet sorába elrejtve adja tudni a belügyminiszter úján Tisza az országnak, hogy a legközelebbi választás már az új választói törvény alapján fog megtörténni. A belügyminiszter ugyanis az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének 1914. évre leendő kiigazítása tárgyában valamennyi központi választmányhoz körrendeletet intézett, melyben elmondja, hogy az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913. évi XVI. t. c. 154. §-a értelmében a törvénynek a szavazókörök megállapítására, a központi választmányra és a névjegyzékek elkészítésére vonatkozó rendelkezései a választó kerületekről szóló törvény kihirdetése napján lépnek életbe ugyan csak az 1913. évi XVI. t. c. 153. §-a értelmében, ha a törvény életbelépése augusztus 31-ike előtt kezdődik, az eddigi törvényeknek megfelelő választói névjegyzékek kiigazítását mellőzni kell s ez esetleg már folyamatban levő eljárást meg kell szüntetni.

— Oklevél nélküli és nyugdíjazott tanítók alkalmazása. Egy konkrét esetben kifolyóan a vallás- és közoktatásügyi miniszter úgy döntött, hogy az a tanító, aki a képesítő vizsgát letele ugyan, de a törvényes korhatár be nem töltése miatt oklevélét még nem kapta ki, csak segédintézői minőségben alkalmazható. Az iskolaigazgatókujában nagyobb számban kértek engedélyt arra, hogy az egy éves önkéntesi szolgálatra bevonult tanítókat nyugalmába lévő tanítók helyettesíthessék. A vallás- és közoktatásügyi miniszter most rendelkezéssel megengedte, hogy mindazon esetekben, amikor a helyettesítésre más törvényes képzéssel bíró egyén nem pályázik, a királyi tanfelügyelők jóváhagyása mellett nyugdíjas tanítók is alkalmazhatók.

— A jogászegylet alakuló közgyűlése. A csanádmezei jogászegylet folyó hó 14-én délután 5 órakor a makói kereskedők együletének helyiségében alakuló közgyűlést tartja a következő tárgysorozattal: Az alapszabályok megállapítása. Határozás az egyület megalakulása tárgyában. Tisztviselők választása. Az 1914. évi tagdíj megállapítása. Indítványok.

Egy nyughatatlan természetű ember.

Bodola Jenő ismét botrányt csinált.

Bodola Jenő volt utbiztosról többször kénytelenek voltak megemlékezni a helyi lapok. Soha sem lehetett róla értenyél miatt írni, mindig botrányos cselekményei miatt került neve a lapokba.

Ez a szerencsétlen természetű ember mihielyt itálba ölti a nyelvé, nem bírja fékezni szenvedélyeit. Botrányokat csinál és mindig összefűz a rendőrséggel. Botrányos viselkedése miatt kénytelen volt megválni utbiztosi állásától is.

Ezután jó ideig nem hallott magáról Bodola. Valószínű, hogy nem ivott és józan állapotában soha sem lehetett ellens senkinek kitégása.

Már-már azt lehetett hinni, hogy Bodola teljesen megjavult és a püspöki uradalomnál kapott szerény állásában jól megállotta helyét.

Az este Bodola Jenő összejött a kocsmában egyik helybeli gazdálkodóval. Nagyon leitia magát. Hajaiban mindketten a vonat felé bandukoltak, hol Bodola be zörgetett az Erzsébet-vigadóba.

Köteles Bálint a vigadó jelenlegi tulajdonosa kinyitotta az ajtót és kiszolgált a Bodola által rendelt bort. A gazdálkodó azonban, ki Bodolával volt, már nem tudott inni. Ez annyira kihozta Bodolát türelméből, hogy miatta társát tetleg bántalmazta.

Ezt nem nézhette Köteles Bálint. A gazda párjára kelt, de vesztére, mert Bodola rárohant. Földre teperte és véresre verte.

Mikor az ittas emberrel semmiféleképpen nem boldogultak, Köteles a vasúti rendőrről küldött. A vasútól azonnal megérkezett Gyurkovics János rendőr, kit Bodola azzal fogadott, hogy öklével orron vágta. A rendőrnek csak erős küzdelmébe került, míg Bodolát megtudta vassalni és aztán a rendőrségre kísérte, de itt is garázdálkodott, úgy hogy be kellett zárni.

A szerencsétlen természetű ember ellen megindult az eljárás.

Öngyilkos munkásember.

Az italozás halottja.

Bordás Imre negyvenháromeves szegedi kendergyári munkás tegnap reggel hat óra fölakasztotta magát lakásán. Amire észrevették már kihűlt benne az élet. Holttestét szállították a kózkórház hullaházába.

A gyári munkás állandóan részegeskedett. Keresményét mindig elitta, két gyermekét a felesége tartotta el, aki takarítani járt. Tegnap reggel az asszony elment hazulról, előzőleg kikészítette a férje enivalóját. A munkás sem ment el hazulról. Bezárkózott a konyhába, lefüggönyözte az abla-

kot és kötéllel fölakasztotta magát a gerendára.

Tizenegy órakor hazatért a felesége. A konyhaajtót zárva találta. Hiába zörgetett, nem kapott választ. Lakatossal kinyitotta az ajtót. Amikor a konyhába lépett, rémes látvány tárult eléje. A gerendáról kötélen csüngött a férje, akinek már eltorzult az arca. Az asszony elvágta a kötelet és élesítgetni próbálta Bordást, ami azonban nem sikerült. Telefonáltak a rendőrségre, ahonnan egy rendőrtisztviselő és a kerületi orvos érkeztek a helyszínére. Kétségtelesen megállapították, hogy öngyilkosság történt. Az asztalon találtak egy papírszeletet, amire a következőket írta a munkás: „En már bevégeztem a munkámat. Isten veletek.”

Az asszony kívánságára a holttestet beszállították a kózkórház hullaházába. Bordás állandóan iszaskoskodott, rosszul bánt a családjával. A munkabérént mindig elitta és amikor részegen ment haza, patáliát csapott, durváskodott a családjával. Az utóbbi időben a felesége előtt több ízben említette az öngyilkosságot, tegnap reggel aztán végre is hajtotta rejtlenes szándékát.

Halálos verekedés a kocsmában.

Két falu háboruja.

Országos vásár volt Somorján. Három vármegye szokott megjelenni a somorjai tavaszi vásáron.

Természetesen vásár előtt is, — de különösen vásár után minden kocsmában megtelik paraszt legényekkel. Isznak, duhajkodnak a fiatal subancok és rendszeren verekedéssel végződik a muli.

Tegnap két ellenséges falu, Pocsaj és Kismarja került össze. — Eleinte lassan, megérősen pillantottak egymásra az ellenfelek, de később, mikor a bor hatni kezdett, kiélesedett a hangulat.

Buzgó Imre pocsaji legény felugrott és gúnyosan átkiáltott a kismarjaiakhoz, akik persze nem hagyták szó nélkül a sértést.

Csakhamar hangos veszekedés, majd pedig kíméletlen verekedés fejlődött ki a két falu között. A tumultusban valaki leütötte a lámpát és sötétben összegomolyogva verték egymást a legények.

Egy pár percig tarthatott a harc, mikor hirtelen elsikoltotta magát valaki:

— Jaj megszurta!

Lassankint megértették a helyzetet és abba hagyták a csatát. Világosságot csináltak és a padlón vérben találták Buzgó Imrét. Mellette állott Sipos Lajos kismarjai fiú, kezében gözölgött a véres kés.

Mindenki az ájulthoz rohant, a kinek baloldali bordái közül vas-tag sugárban ömlött a vér. A pocsajiak felvették a megsebesült bajtársukat és bevitték a kocsmá-

Tengerics és Igaz FÜSZER- ÉS CSEMEGE ÜZLETÜKET márczius hó 15-én vasárnap, a Böhm-házban, a **megnyitják.** volt Kenyeres-féle üzlethelyiségben

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, decét magdarát, tengeri darát és kását, valamint fűszereket a legolcsóbb napi áron. Detailelárusítás malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károllyal szemben és a Takarékné épületben levő üzletekben.

Vámörles és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

újonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárunkban állandóan nagy választék! Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Szőlőkarónak, korlátnak, oszlopnak, esetleg bogárnak akácfa kapható

Iritz Miksánál.

Hagymaföld, szabad gyöker és dinnyének, valamint herének alkalmas föld, Sack-ekével felszántva kiadó Iritz Miksánál.

Kiadó üzlet, esetleg műhely helyiség Leipnik Sándor bórkereskedése mellett.

Értekezni lehet IRITZ SÁMUEL ÖZV. cégnél.

Nincs többé gyomorfájás.

A szabadalmazott

Kakukttükeserü

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbaajt is. Erősít életet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálaírat bizonyítja jószágát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi-utcai gyógyszerárban. Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona. Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

HA CSINOS KIVITELŰ NYOMTATVÁNYT AKAR, UGYRENDELJE MEG A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG NYOMDÁJÁBAN.

Tévedések elkerülése végett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevételeit ott eszközölni.

„ÓRANGYAL“ disztemetkezési vállalat.

Makó, Főter. Kenyérpiac, Tókey-féle házban!

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólrheletlen olcsó áron. Vállalatomat ismételtelen tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből,

szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás dísszel, a legnagyobb meglepedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálásommal nem verseyezhet senki. — Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szíves jóindulatu pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ

az „Órangyal“ disztemetkezési vállalat tulajdonosa. — Hullaszállítást és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki házhoz.

Szép kajszin baraczkfák, Kecskemét diadala!

Szép és nagy fajta gyümölcsöt termel, bő termő fajta. Szilva alanyra oltva. Kapható: IRITZ MIKSÁNÁL.

ÜZLET ÁTNEVEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy
szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk.
Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
férfi szabó.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában (Desseffy-tér 7. szám alatt) levő

czipész üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek. Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó áron árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

Egy fiu tanulónak felvétetik.

Kölcsönt keresők figyelmébe!

Értesítem az iparos, kereskedő és gazdaközönséget, hogy hosszas utánjárásra sikerült több pénzintézet vezérképviselét megnyernem, amely kedvező feltételek mellett nyújt kölcsönt a hitelt igénylő közönségnek. Tekintve, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben még fulmagas kamatláb mellett is elsőrendű banitások vállalatok is csak alig kaphatnak kölcsönt, a helyi pénzpiacon jó szolgálatot vélek teljesíteni, amikor a legkisebb összegtől bármily összegig előnyös feltételű kölcsönt tudok szerezni. Hosszas működésem, melyet a pénzkölcsönök megszerzése és közvetítése terén eltöltöttem és e működésem alatt szerzett jó hírnevem garantálják, hogy ezen a téren a jövőben is a közönség érdekében és a legjobb eredménnyel működöm.

Tisztelettel

K E N Y E R E S I Z S Ó
bankirodája Uri-utca (Böhm ház).

Füldök eladását és vételét gyorsan és pontosan közzvettem.

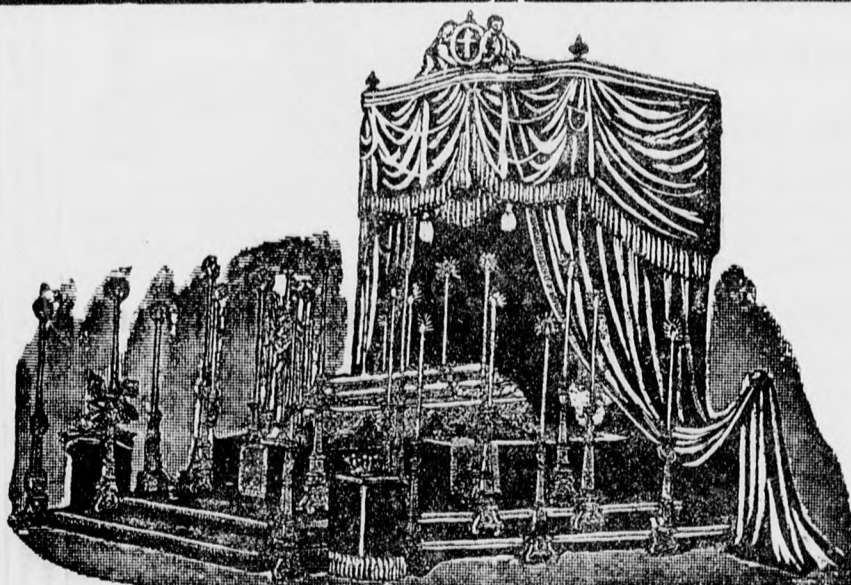
Ingatlanok birtoka és eladása.

Skopál Ödön

üveg- és porcellánkereskedő Makó, Fötér
(Böhm ház.)

Megérkeztek a legújabb villamos csillárok, asztali, fali, függő petróleumlámpák, étkező-, kávé- és teáskészletek, mosdókészletek, alpacka- és diszműáruk, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruk, melyeket ellsmert olcsó áron árusítok. Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón.

Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó áruimról
o o o meggyőződést szerezzen. o o o

ÉRTESÍTÉS!**HORVÁTH NÁNDOR-féle**

disztemetkezési vállalatot MAKÓN Szegedi-utca
==== (GLÜCK-FÉLE HÁZBAN) ====

édes atyám megvette és annak vezetésével engem bizott meg.

Temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompa-diszosztályig pontos és megbízható kegyeletteljes kiszolgálással rendezek.

Hullaszállítás és exhumálást bárholonnan bárhová pontosan és legszolidabb árak mellett eszközölöm. Nagy választékban tartok raktáron különféle szí-

nezésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkell, selyem, bársony és selymezett brokáttal átvont, valamint minden színezett festésű fakoporsókat.

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek.

Sirkoszoruk érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászokcsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsájtom a nagyérdemű gyászoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást díjtalanul végzem.

Céлом az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem üzletem szakszerű és legszolidabb alapon való vezetéséről és ezáltal a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlván, vagyok kiválótisztelettel

MOLNÁR KÁROLY

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (ev. ref. ó-templom mellett.) a Horváth Nándor utóda cég vezetője.

ros szobájába. Azután visszajöttek leszámolni a gyilkossal.)

Sipos még mindig részegen állott és bambán bámult maga elé. A többi kismarjai legény megkövülten nézte a véres pengét. A pocsjaiak nekikintották Sipos Lajosnak és összehverték. Meg is ölheték volna, mert a többi marjai nem védelmezte a gyilkos falubelijét. Mikor már ájultan felejték, kidobták a korcsmából.

Buzgó Imrét sebeivel a Bihar-megyei kórházba vitték, hol néhány óra múlva meghalt.

IRODALOM

Az új váltótörvény. Nemsokára szentesítve lesz az új magyar váltótörvény, amely az 1912. évi hágai nemzetközi egyezmény alapján a magyar váltójogot is azonosítja a világ legtöbb államának közösen megállapított egységes váltójogával. Az új váltójogi egyezmény és az ennek alapján megalkotott törvény azonban igen nehéz új feladatok elé állítja a jogászközönseget. Fokozza a nehézségeket, hogy az új polgári perrendtartás életbe lépése után a váltópereknek igen tekintélyes része a járásbírók előtt fog perlelni és tárgyalásra kerül. Így tehát a váltójogban beálló messzeható változások, kivétel nélkül minden bírónak ügyvédnek, sőt az óvási eljárás megváltozása következtében, minden közjegyzőnek is sürgős kötelességévé teszik, hogy az új váltójoggal megismerkedjen. Felismerve ennek a dolgnak fontosságát, az Athenaeum felkérte dr. Nagy Ferenc v. b. t. t., egyetemi tanárt, aki a magyar kormányt a hágai állami értekezleten képviselte s a nemzetközi egyezmény létrehozatalában előkelő részt vett, hogy az új váltótörvényt a legautentikusabb kommentárral lássa el. Az új váltótörvénynek ez a kommentár kiadása azonnal a szentesítés után megjelenik. Erre a feltétlenül szükséges műre az egész jogászközöntség figyelmét már elő e felhívjuk.

Maupassant: Horia. Maupassant-t méltán nevezik a francia irodalom-történet-írók az utolsó klasszikus elbeszélőnek. Egyszerűen, pöz nélkül meséli a legérdekesebb történeteket. Elemzés nélkül világít bele az emberi lélek legsötétebb mélységeibe, romantikus floszkulusok nélkül hatja meg szívünket, csak szemünkbe könynyeket. Minden, amit az életben lát: mesévé alakul elméjében és az első benyomás közvetlenségével veti papírosra. Azért hatnak novellái úgy, mint ha valamely esemény szemtanúja minden tendenzia és minden irodalmi mesterköltés nélkül mondaná el, amit látott. Hogy mennyire az életet tükrözi vissza Maupassant, mutatja az is, hogy ugyszólván mindig csak azokkal az emberekkel foglalkozik, akiket legjobban ismer, akik legtöbbben vannak: a kisemberekkel, a banálisokkal. Ott, ahol más csak szürkeséget: a legesodásabb színeket figyel meg, ott, ahol más csak az unalom egyhangu zümmögését hallja, őt megható vagy megrázó melódiák ragadják magukkal. Az a kötet, melyet most az Athenaeum Könyvtár ad ki a világhírű szerzőtől, elbeszéléseinek legjavát foglalja magában. A Horia oly mesterien írja le a megőrülésnek tüneteit, hogy a legkiválóbb pszichaterék is csodálattal adóztak ennek a remekműnek. A többi elbeszélés Maupassantnak minden kvalitását a legklasszikusabb példában tünteti fel. Kezességét, könnyedségét, nyelvének finomságát, szerkezetének tökéletességét és mély humorát, amely a régi francia mesterekre emlékeztet. A kötet fordítói: dr. Kelen Ferenc és dr. Siklóssy József elsőrangú munkát végeztek. Maupassant stílusának és nyelvének minden szépségét feltüntetik és előadásának közvetlenségét is megtart-

ják. A kötet borítékáját Basch Árpád művészi illusztrációja díszíti. Ára 1 korona 90 fillér.

Szerkesztői üzenet.

K. J. ur Makó. „Helyi alakok” című cikkét ezuttal nem közölhetjük. Ami benne értékes volna, azt már régen s — ne vegye rossz néven — szébben megírta más, úgy hogy az ön témáját mondhatom helyi vonatkozással is kimerítette. Ime a régi írás, amelynek alakjai feltalálhatók a mai társadalomban is. Kürtöldi kell mindent! Kürtöldi amid van, kürtöldi, amit tudsz, kürtöldi, amit adsz, és ha ez nem elég, kürtöldi azt is, amid nincs és amit nem adtál. Magadról beszélsz és beszéltess, ahol lehet, szólj hozzá mindenhez, akár érted, akár nem, ha hallgatsz, azt hiszik az emberek, tudatlan vagy, ha beszélsz, azt hiszik ők a tudatlanok. Ahol nem látják, ott légy fősvény — ott pazarolj, ahol látatja van. Ne adakozzál ott ahol zaj nincsen, amit áldoztál minden hirdalban közöltesd és ha vetél egy jótékony albumot, külön ivre ird a nevedet, hagy meghalni a rongyos koldust kapud előtt, cselédedet koplaltasd, hanem ha jó alkalom nyílik, indítványozz nagyszerű hangversenyeket, filléres adót éhséggel küzdők, árvák, betegek javára: ez neked mi se kerül. És ez az ut a „hirhez.”

REGÉNY.

Egy világyáros rejtekezései.

(404)

55. fejezet.

A vizsgálat.

Mindjárt megmérjük s ki fog derülni, hogy magassága hajszálnyira vág a nálunk levő adatokkal. Különben én megmondom a maga nevét. Nemesi Ádámnak hívják, Szegeden bankóhamisítás miatt volt elzárva, s mikor onnan Szappanos Illés banditafőnökkel megszökött, Kormos Dezső nevet vett fel, szállodában laktak és egy Nóra nevű orfeumi énekes nővel éltek. Igaz vagy nem igaz?

— Rendőrtanácsos urnak tévedni méltóztatik. Én soha sem voltam bűntelne semmi féle Szappanos Illés banditafőnököt vagy Nóra nevű orfeuménekesnőt nem ismerem.

— Tagadja? Jól van, csak töltesse velem az időt! Szavaimból tapasztalhatja, hogy a rendőrség kinyomozta és felismerte őnt. A tagadással csak huzza a vizsgálatot, míg ha magába száll és töredelmes vallomást tesz, biztosítom, hogy a büntetés kiszabásánál tekintettel lesznek arra a törvényszéknél.

— Én békés budai polgár vagyok, punctum, felelte Nemesi, magában azonban azt gondolta, hogy ohó, engem ugyan az enyhe büntetés ígéretével nem csalsz, kedves rendőrtanácsos ur!

— Azt állítja, hogy békés budai polgár?

— Igen.
— Akkor mondja meg lakását.
— Azt nem mondhatom meg.
— Persze nem monehatja, különben kezeinkbe szolgáltatná többi bűntársait is.

— Azért nem mondhatom sem az igazi nevemet, sem a lakásomat, mert másnap kilírnák az ujságba, hogy éjjeli kalandozás miatt elfogtak, nekem pedig feleségem és gyermekeim van, aztán polgártársaim tisztelget is élvezem.

— Nemesi, mondhatom maga nagy gazember!

— Majd kiderül az igazság és akkor sajnálni fogja a rendőrtanácsos ur, hogy engem ilyen durva és sértő szavakkal illetett.

— A kemény és durva vallatás-hoz még hozzá sem kezdtem. De megkezdem, ha önkényt töredelmes vallomást nem tesz. Mondja el, hogy történt a „Belvárosi bank”-nál a betörés és gyilkosság?

— Az ujságokban olvastam róla, s a mit én ez ügyben tudok, azt tudja a rendőrség is.

— Hm, tehát nincs szándékában vallani? . . . Harmati! szót a rendőrtanácsos a kihallgatásnál jelenlevő kövér detektívhez, ki Nemesit elfogta.

— Parancsoljon, tanácsos ur.
— Vegye elő a centimétert és mérje meg ez embert.

Harmati azonnal teljesítette a kapott parancsot.

— Százhetvenöt centiméter, mondá a detektív.

— Helyes, épen ilyen nagyságu a szegedről megszökött Nemesi Ádám rajzoló is.

A rendőrtanácsos az előtte levő személyleírásból tovább olvasott.

(Folyt. köv.)

URANIA
MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.
Szombaton folyó hó 14-én este fél 9 órakor és vasárnap folyó hó 15-én d. u. fél 5 órakor és este fél 9 órakor
A biró becsülete
Dráma 3 felvonásban.
Cisy köszvényt gyógyít
Humoros.
Bandi fazekat foltoz
Kacagató.
Cairó
Színes látványosság.
Tisztelettel
AZ IGAZGATÓSÁG.

Kitünő minőségű horgosi rizling és siller borok kaphatók a KORONA - DEPÓBAN.

50 liter vételnél óriási árkedvezmény. Ajánlja saját termésű tiszta szilvóriumát, törköly és barack pálinkáját. Egyletek a március 15. bankettekire kitünő siller borokat kaphatnak jutányos áron.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű gazdaközönseget, hogy motorerőre berendezett

FÜRÉSZT ÉS MORZSOLÓT

szereztem be, egy a favágást, mint a morzsolást tisztelt megbízóim udvarában mindenkor a legponyosabban a legelőnyösebb árban fogom végezni. Tisztelettel NAGY IMRE gépész. Makó, Tulipán- utca 35. szám.

Kiadó föld. PAPP LAJOSNAK a Návay-féle földön levő bérletéből 15 hold földje bármilyen vetemény alá, 5 hold 2-szer megaszántva, hagymának haszonbérbe kiadó.

MENYASSZONYI BÜTOROK
olcsó és jó kivitelben kaphatók
ALEXI JÓZSEF
asztalosüzletében (régí sörház) Iritz Izsó-féle fatelep-
o o pel szemben. o o
Ugyan ott egy fiu tanárnak fölvetetik.

Arankamentességre megvizsgált, államilag ólomzáróli
LUCERNA MAG,
ZABOS BÜKKÖNY,
ZAB
kapható
IRITZ NÁNDORNÁL
Makó, Megyeháza szembem.

Autó keveset használt hatszámmélyes eladó. MOLDAVY kelmefestőgyár Orosháza.

Értesítem a helybeli és vidéki hölgyközönseget, hogy külföldi utamról hazakerkeztem és a legújabb és legszebb kalapok mar megérkeztek, melyeket április 1-ig eddig nem létezett olcsó áron árusítok, miután április 1-én Nagyszentmiklóstra költözök és üzletem ott fogom tovább folytatni. Mindenkinnek saját érdekében áll dus raktáromat megtesinteni, valamint olcsó árainról meggyőződést szerezni.
Legújabb neglige kalap 4 korona. Kalap virággal 10 korona. 1 kalap alak 1 korona. Tisztelettel
Kertész Manóné.

MILLIÓ használja
Köhögés
elnyálgásodás, katarus- és rekedtség, gőrcs- és szamárköhögés ellen
Kaiser-féle Mell-Karamellák
„3 fenyővel”
6100 ellismerő levél orvosok és magánemberektől, a mely igazolja, hogy hatása a legbiztosabb. A legolcsóbb és legizletesebb cukorka. 1 csomag 20 és 40 fill., 1 doboz 60 fillér.
Kapható Makón:
Ember József, Breuer Zoltán, Kudra Lajos, Jenei Székely Lajos, Sándor Zsigmond, Poór Endre gyógyszerüg rában, Popper Gyula főtéri drogá-riájában és Boros Károly gyógyszer rában Földéakon.

Gummi óvszerek

a legbiztosabb vegytiszta francia, angol és amerikai gyártmányú különlegességek. Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb 2 K. 12 drb finom minta, nagy 2-40 K. "OLLA" különlegességek urak részére. (Condom) Roulé-nak is nevezik. Prima tucattja 4 K. Extrafinom tucattja 6 K. Superfinom tucattja 8 K. Mintagyűjtemény célszerű összeállításban 12 drb 4 K. 25 drb 8 K. Sérvkötő angol acélrugóval, drbjá 4 6 és 40 K. Suspensor (heretartó) drbjá 50 fill., K., 1 K. 60 fill. és 2 K. Dianaöv (havibaj ellen) 6 drb betéttel, drbjá 5 és 7 K. Irrigátor teljesen felszerelve 3 K. 60 fill., 4 és 5 K. Uterus spray női különlegesség 10 K.

PESSÁRIUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig Teljes szavatosság. A nem megfelelők kicserélése.

CSILLAG DROGÉRIA
MAKÓ, FÖTÉR.
TELEFONSZÁM 133.

Eladó ház.

Lutheránus-utca 1387. régi számú ház 360 négyszögöl portával, a hozzávaló gazdasági épületekkel együtt

szabadkézből eladó

és azonnal átvehető. Megiudható id. Kurai Jánosnál fenti szám alatt.

Ház és föld eladás.

Botond-utca 9. ujszám alatt levő ház szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal Tóth Sándorral Továbbá Botond-utca 11. ujszám alatt levő ház és az ujkortyogóban 1 napos gyümölcsös pusztaföld eladó. Értekezni lehet a fenti szám alatt.

Szent János-téren Mihelics féle házam folyó évi május hó 1-től kezdve hasznbérbe kiadó, esetleg

kedvező feltételek mellett

eladó. Értekezhetni

Dr. Dózsa Simon

ügyvéd irodájában.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CREM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztatlanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 kor Ezen piperezerek több kiállításos érmekkel lettek kitüntetve.

Jókarban levő

motorkerékpár

jutányos áron eladó. Megtekinthető

Almássy Gyulánál

Kálvária-utca 4. ujszám.

Eladó házak.

Bajza - utca 3 számú, Lonovics László-utca 22. számú és Megyeház-utca 8. számú házak szabadkézből eladók. Utóbbi házakban üzlethelyiségek kiadók. Értekezni lehet Lind Miklós fötéri fodrász üzletében.

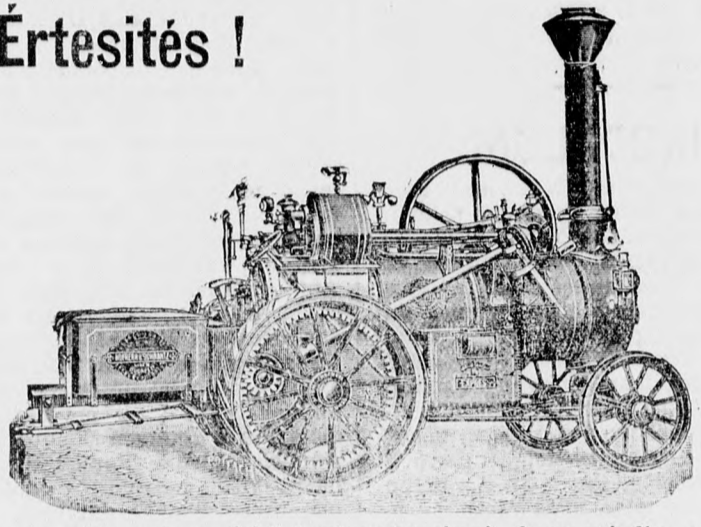
Kiadó föld. A földeski határban tekvő 333 kishold szántó föld, amelyen új gazdasági épületek, ártézi kut és szőlőskert is van. 1914. évi október hó 1-től kezdődőleg egy tagban, vagy kisebb parcellákban is, hosszabb időre hasznbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítás a lakásomon bármikor nyerhető. Kövecs Antal építész.

Marhabórt, lóhbórt, borjubórt, juhbórt, csikóbórt és mindenfajta nyers bőrt veszek a legmagasabb napi árban.

Lőwenstein Ármin

Deák Ferenc-utca 48. szám, Fácskai-féle bormérés mellett.

Értesítés!

Van szerencsém a t. gazdaközönséget értesíteni, hogy mindig a legjobbat keresve, a tényleg legjobbakat ismert

Hofher-Schranz és Clayton Schuffleworth

mezőgazdasági gépjármű képviselőt átvetem. — Ismert dolog ugyanis, hogy ezen egyesült két gyárnak gyártmányai minden gazdasági gépekben, különösen pedig

CSEPLŐGARNITURÁKBAN

első helyen áll EXPRESS és COURIER magánjáró mőzdonyai valamint a legmodernebb célszerű utatászkul bíró cséplőszekrényei nagy jószág, mint megbízhatóság tekintetében utólrhetetlenek. Saját érdekét szolgálja tehát azon gazda, aki ily szükségleténél bizalkmmal hozzám fordul, mivel ezek beszerzésénél a legmesszebbmenő előnyöket biztosíthatom részére. Az eredeti

SACK RUDOLF TÜKÖRACÉL EKÉKET,

valamint DEERING aratógépeket változatlanul tovább vezetem, amelyeknek tavaszi szállítmánya már megérkezett és a legnagyobb választékban áll t. vevőim rendelkezésére. Mindennemű gazdasági és hagyománykertészeti gépek dus raktára. Tisztelettel:

KUCSES KÁROLY

MAKÓ, SZECEDI UTCA.

UJ NŐI KALAPTEREM MAKÓN

Tisztelettel értesítem Makó város nagyérdemű hölgyközönségét, hogy március hó 15 en a Fötéren, Urbán Isván házában

NŐI KALAPTERMET NYITOK.

Felhívom a n. é. makói és vidéki hölgyközönség becses figyelmét, hogy kalapteremben o-o o-o o-o

DUSKÉSZRAKTÁRTARTOK

a legújabb divatú s legkényesebb izlésnek megfelelő készárukból és formákból, melyekből a o-o o-o o-o

LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK

áll a n. é. hölgyközönség rendelkezésére. — Midőn mindezekre felhívom a n. é. hölgyközönség figyelmét, kérem megtisztelő megrendeléseiket és megbízásaikat, melyeket postán és a legkifogástalanabul teljesítek. — Magam és kalaptermem a n. é. hölgyközönség jóindulatába ajánlom

Kiváló tisztelettel.

özv. Kelemen Sándorné Weisz Rózsi.

Tanulóányokat felveszek.

LEGJOBB LIKÖRÖK ÉS RUM

készíthetők házilag a CSILLAG-ESSENCIÁKKAL

a hozzájuk mellékelt készítemi utasítás szerint. Egy üveg kjonat ára 50 fill. Kapható egyedül

POPPER GYULA

DROGÉRIÁJÁBAN
MAKÓ, FÖTÉR.

Kapható következő fajokban
Absinth Kávé
Alcach kőmény Maraschino
Angol keserű Meggy
Anisette Monta
Ananász Narancs
Cacao barna Őzsi barack
Chartreuse Rosztoposin
Császárkörtezőld Rózsá
Curaco Kajszin
Vanília

